

РОЗВИТОК СФЕРИ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ ЧЕРЕЗ ПРОФЕСІОНАЛІЗАЦІЮ

Халіна В.Ю., к.е.н., доцент

Сефер О., магістрантка

Яковлева Л., магістрантка

Харківський національний університет будівництва та архітектури

В Україні програма професіоналізації здійснюється під патронатом Мінекономрозвитку і охоплює ряд закладів вищої освіти, як державних, так і приватних, а також представлена запровадженням курсів підвищення кваліфікації, семінарів та тренінгів від громадських організацій, приватних освітніх організацій та державних установ. Але на сьогоднішній день цей процес не має ознак єдиного механізму і викликає багато питань безпосередньо у майбутніх фахівців, які хотіли б пройти професіоналізацію та здобути певні знання, вміння та навички в цій сфері. Тому розробка організаційно-економічного механізму професіоналізації публічних закупівель та упорядкування відносин у цій сфері є актуальним питанням, яке потребує вирішення для підвищення ефективності всієї системи публічних закупівель.

Отже, так як сфера публічних закупівель є напрочуд важливою для держави, оскільки пов'язана з використанням бюджетних коштів, то підготовка спеціалістів потребує особливих уваги та підходу з боку ЗВО. Зацікавленість профільного міністерства у підготовці кадрового резерву повинна спонукати його працювати у міцному зв'язку з Міністерством освіти і науки України для підтримки та лобювання інтересів ЗВО у підготовці спеціалістів у цій сфері, що наприкінці призведе до повної та всебічної професіоналізації публічних закупівель в Україні та виведе їх на глобальні ринки. Нижче представлена приблизна узагальнена дорожня карта провайдингу професіоналізації в сфері публічних закупівель в Україні [1].

Професіоналізація в загальному розумінні можна розглядати як процес оволодіння професійними вміннями, знаннями, навичками та компетентностями, необхідними для ефективної діяльності в тій чи іншій сфері та адаптацію до професійного середовища, вона є безперервним процесом розвитку особистості як професіонала та має ряд ознак: освоєння тієї чи іншої професії (професійне навчання); входження індивіда в професійне середовище і засвоєння досвіду; оволодіння стандартами і цінностями певної професійної групи (професійна спеціалізація), розвиток спеціальних ознак такої групи.

На сьогоднішній день освіта в сфері публічних закупівель представлена в Україні переважно курсами підвищення кваліфікації для різних категорій учасників цього процесу. Університетська освіта в цьому напрямі ще тільки розвивається і репрезентована у кількох ЗВО переважно окремими модулями чи темами [2].

До 01 січня 2022 року кожному здобувачу посади уповноваженої особи замовника в сфері публічних закупівель необхідно буде пройти тестування у

відповідності до затвердженого порядку і реалізації у електронній системі закупівель [3].

Очевидною є необхідність підготовки фахівців, по перше, до складання тестування, по-друге, до здійснення професійної діяльності. Для підготовки фахівця в сфері публічних закупівель пропонується організаційно-економічний механізм професіоналізації, який включає 4 форми підготовки, а саме:

-навчання на освітній програмі у ЗВО. Ця форма професіоналізації охоплює весь спектр компетентностей, якими має оволодіти фахівець в сфері публічних закупівель, при цьому використовуються сучасні методи навчання, які запаралелені з практичною підготовкою та отриманням досвіду від спеціалістів-практиків у сфері публічних закупівель;

-курси підвищення кваліфікації, які покликані оновити та актуалізувати знання, що напрочуд важливо саме в сфері публічних закупівель, якій властиві часті зміни у законодавчому та процедурному полі;

-курси з підготовки до тестування уповноважених осіб в сфері публічних закупівел – форма професіоналізації в сфері публічних закупівель, запропонована автором даного дослідження, з метою підготовки до складання тесту уповноваженої особи. Це одноразове цільове навчання для поглиблення знань нормативно-законодавчої бази;

-семінари, тренінги в сфері публічних закупівель (ця форма професіоналізації використовується за необхідності, під час, наприклад, локальних змін, знання сутності яких необхідно гармонійно інтегрувати в загальну в загальний масив знань та навичок в сфері публічних закупівель.

Таким чином, професіоналізація – найлогічніший шлях розвитку сфери публічних закупівель. Більш того, слід наголосити, що без професіоналізації вся філософія, за якою існує ProZorro знецінюється, втрачаючи міцне підґрунтя виховання нової генерації фахівців, для яких принципи ProZorro будуть зрозумілими і природними.

Література:

1.Смачило В. В., Халіна В. Ю. Сучасні напрями провайдингу професіоналізації у сфері публічних закупівель: колективна монографія. Варшава, 2017. 112 с.

2.Звіт про університетську освіту у сфері публічних закупівель у державах-членах ЄС. URL: http://eupublicprocurement.org.ua/wp-content/uploads/2016/07/REPORT-on_PP-Masters_UKR.pdf (дата звернення: 14.11.20).

3.Щодо організації закупівельної діяльності замовника: Лист Мінекономрозвитку від 10.04.2020 р. № 3304-04/24218-06.

ІННОВАЦІЙНІ НАПРЯМИ ПІДПРИЄМНИЦТВА В ТУРИЗМІ

*Чорна Л.В., к. п. н., доцент
ДВНЗ «Прикарпатський національний*